

CHIȘINĂUL CITEȘTE CU PLĂCERE CĂRȚI NOI

Tatiana FEODORUC, manager
Departamentul Relații cu publicul

În scopul unei mai eficiente integrări a valorilor naționale în circuitul cultural universal și pentru abordarea multidimensională a scrierilor artistice, rețeaua municipală de biblioteci „B.P. Hasdeu” desfășoară al treilea an consecutiv acțiunea cu genericul „Chișinăul citește o carte”.

În anul curent provocarea pentru maturi a fost cartea *Viața mai târziu*, de Haralambie Moraru, iar *perioada de desfășurare* a acțiunii: lunile *ianuarie – octombrie*. *Grupul țintă* – chișinăuienii de la *17 la 65 de ani*, pe care ne-am propus să-i atragem la o lectură colectivă, să mergem împreună într-o călătorie prin universul artistic al autorului, să-i facem partași ai gustului pentru citit. Muncă și

plăcere concomitent, lectura cărții amintite a fost promovată de biblioteci prin: *materiale promoționale (afișe, semne de carte, pliante); zile de informare; anunțuri pe pagina Web*.

S-au dovedit a da roade diverse forme de atragere a utilizatorilor: unele biblioteci au optat pentru *cenacluri, cluburi, medalioane literare, expuneri-dezbateri*; altele au ales discuțiile individuale sau în grup ori sugestia bibliotecarului. În cadrul *expozițiilor* organizate la toate filialele, volumul lui H. Moraru s-a aflat mereu la un loc de cinste pentru a focaliza atenția.

Acțiunea a finalizat printr-o conferință de totalizare, la Sediul Central al Municipalei, cu participarea celor mai harnici

și creativi cititori de la toate filialele, dornici să-și verifice impresiile acumulate la lectură într-un dialog cu autorul cărții. Scriitorul H. Moraru a apreciat buna cunoaștere a textului literar, a răspuns entuziasmat la numeroase întrebări referitoare la: titlul cărții; persoana/

persoanele care i-au fost sursă de inspirație; problemele ce țin de relațiile dintre generații, în special, „tata – fiica” etc.

O dezbatere în toată legea s-a încins vis-à-vis de trecutul controversat și istoria țării, astfel că reacțiile multiple, activismul celor din sală au demonstrat cu prisosință viabilitatea și utilitatea acțiunii „Chișinăul citește o carte”. Pentru a-i încuraja să se manifeste din plin și la viitoarele acțiuni de acest gen, mai mulți dintre participanți s-au ales cu diploma de cel mai bun cititor.

De notat că la filialele de carte pentru minoritățile conlocuitoare se află în atenție operele scriitorilor care le reprezintă etnia. Bunăoară, în cadrul aceleiași acțiuni „Chișinăul citește o carte”, utilizatorii bibliotecii „I. Mangher” au lecturat volumul scriitorului evreu Rudolf Olșevski *Pogovorim za Odessu (Hai să vorbim despre Odesa)*, au avut cărțile lor și cititorii de la „H. Botev” – Ivan Vălkov *Peresmeșnik (Scrieri de voie bună)*, pentru că scopul acțiunii este de a nu da uitării scrierile naționale ale fiecărui popor, de a dezvolta simfonia polietnică a culturii universale.

Rezultatele edițiilor precedente ale acțiunii „Chișinăul citește o carte” au demonstrat că utilizatorii – copii sunt extrem de deschiși pentru astfel de manifestări. Iată de ce BM „B.P. Hasdeu” a lansat special pentru ei acțiunea „Copiii Chișinăului citesc o carte” (grupul țintă 7-10 ani), fiind selectate volume premiate la Salonul Internațional de carte pentru copii – calitatea operei valorează enorm în dezvoltarea gustului pentru citit, în special în cazul micilor utilizatori familiarizați cu toate „splendorile” informaționale, de la care îi poate dezlipi numai ceva de excepție. Anul 2006 a fost consacrat volumului lui V. Romanciuc *Copilul cu aripi de carte*. Acest titlu sugestiv i-a

dinamizat pe copii, le-a dat și lor aripi la întâlnirea de totalizare cu autorul, desfășurată la Sediul Central.

În vederea cunoașterii de către micii utilizatori a volumului lui V. Romanciuc, filialele Municipalei au elaborat o serie de materiale promoționale: semne de carte, pliante, anunțuri, afișe, informații pe pagina web. Cartea a fost promovată pentru lecturare prin diverse forme de activități: discuții individuale și în grup, zile de informare, expoziții de carte ș.a. Astfel, filiala „Transilvania” a organizat „Orele de lectură” în deplasare la școala primară nr. 83, în cadrul căreia copiii s-au întrecut în a pune întrebări cu privire la volum și autor, au lecturat împreună fragmentele îndrăgite, poeziile care le-au plăcut mai mult. „Orele de lectură” au promovat cartea lui V. Romanciuc și la „Tabăra de vară” a „Transilvaniei”, unde elevii aflați în vacanță au putut să dea frâu liber imaginației, să compare diverse situații descrise de poet cu trăirile lor proprii, ba chiar au încercat să compună ei înșiși versuri. Nelipsiți de la aceste întruniri au fost mulți copii din cartierul Ciocana, deoarece bibliotecarele au avut grijă să pună afișe colorate la liceele „P. Zadnipro”, „M. Berezovschi”, „Olimp”, la mai multe grădinițe de copii și școli primare. De asemenea, ele au susținut sistematic convorbiri individuale în timpul vizitelor colective a grupurilor de utilizatori la bibliotecă, unde a funcționat în permanență și o expoziție dedicată creației autorului în cauză.

De ani de zile există o conlucrare fructuoasă între biblioteca „Ștefan cel Mare” și școala – grădiniță nr. 152 „Pas cu pas”. Biblioteca a organizat prezentarea volumului lui V. Romanciuc, pe marginea căruia s-au desfășurat discuții individuale, victorine literare, a elaborat o integrată a cărei dezlegare a suscit

interesul micuților: ei s-au întrecut în ridicatul mînușelor pentru a răspunde. În cadrul prezentării tinerilor utilizatori le-a plăcut înscenarea poeziilor *Un bostan lăudăros*, *Doi iezi* ș.a. Tot aici au fost expuse desenele copiilor dedicate creației autorului.

De notat că pentru o mai bună înscenare a unor poezii din carte, bibliotecarele au confecționat din hîrtie măști pentru copiii – participanți la un spectacol ad-hoc, aceștia și le-au pus cu plăcere, fiecare alegînd ce animal să reprezinte: vulpe, urs etc. Volumul *Copilul cu aripi de carte* a fost promovat și la ședințele Clubului „Prietenul cărții”, unde s-au recitat versuri de V. Romanciuc, unii dintre participanți au alcătuit versuri dedicate autorului, și-au încercat pana poetică. Filiala „Ștefan cel Mare” a mizat pe dezvoltarea aptitudinilor creatoare ale tinerilor utilizatori: pornind de la cartea amintită, ei au fost antrenați în arta desenului, arta teatrală și arta poeziei.

Filiala „Alba Iulia” din cartierul Buiucani și-a focalizat atenția asupra volumului lui V. Romanciuc în cadrul „Taberei de vară” și la „Ora poveștilor”. O parte dintre manifestările dedicate cărții *Copilul cu aripi de carte* filiala le-a organizat la școlile auxiliare nr. 5 și nr. 7, internatul nr. 10, Liceul pentru slab văzători, Liceul „L. Deleanu” și la școala primară nr. 16. Nu s-a uitat nici de semnele de carte, afișe, pliante, fluturași, diplome pentru cititorii cei mai activi. La filiala „Alba Iulia” promovarea operei lui V. Romanciuc a avut loc în cadrul mai multor recitaluri poetice, cu înscenarea unor fragmente și expoziții tematice.

De asemenea a depus eforturi la promovarea cărții lui V. Romanciuc *Copilul cu aripi de carte* și filiala „Ovidius” – prin discuții, ore de lectură, expoziții de carte.

Filiala „Traian” a colaborat intens cu

Centrul Comunitar pentru copii și tineri din cartierul Botanica, Asociația „Motivație”. La lecțiile interactive organizate atît la bibliotecă, cît și la sediul Asociației, au fost prezenți copii – invalizi în cărucioare, care au dat dovadă de multă deschidere pentru lectură. Bibliotecarele de aici și-au adus contribuția și la promovarea cărții lui V. Romanciuc în rîndurile elevilor de la Liceul teoretic „Traian”, cărora le-au fost repartizate semne de carte și pliante.

La filiala „I. Mangher” s-a desfășurat un memorabil concurs de desene pe marginea *Copilului cu aripi de carte*, cele mai bune dintre ele au fost dăruite autorului, ceea ce l-a impresionat mult. Volumul s-a bucurat de atenția cititorilor și în cadrul programului „Lecturile verii”, pe care această filială îl susține de mai mulți ani, precum și la Tabăra de vară de aici. În deplasare la școala nr. 83 filiala „I. Mangher” a poposit cu „Ora de lectură” și cu înscenări pe marginea cărții.

Filiala „V. Bielski” a organizat la Casa de copii „Prea fericitul Iosif” un concurs de poezie: cele mai bune versuri compuse de tinerii cititori inspirate de cartea lui V. Romanciuc, iar la grădinița nr. 145 s-a ținut „Ora poveștilor” cu lectura a acestui volum și schimb de opinii, discuții pe marginea lui.

De notat că „Ora poveștilor” a constituit activitatea cea mai solicitată de promovare a *Copilului cu aripi de carte* și la filiala „Tărgoviște”.

Într-un cuvînt, toate aceste manifestări i-au pregătit pe copii pentru întîlnirea de totalizare cu autorul, desfășurată la Sediul Central. Elevii din clasele I-IV, cîți erau în sală, l-au „atacat” masiv pe scriitor cu diverse întrebări, curiozitatea micuților s-a dovedit a fi impresionantă. Ei au vrut să știe care a fost prima poezie pe care a compus-o V. Romanciuc și cîți ani avea dînsul atunci; dacă-i plăcea

somnul pe cînd era mic și ce vise i se arătau noaptea și ziua; ce înseamnă pentru Domnia Sa cartea și cum a scris poezia pusă în discuție; dacă-i plac plăcintele cu bostan și dacă le consumă în momentele de creație; de unde i-a venit în minte „Țara Canelumea” și cum această expresie a ajuns în volumul premiat; cine i-a servit sursă de inspirație pentru frumoasele versuri dedicate învățătorului, multe alte întrebări cînd grave, cînd năstrușnice. Micuții s-au interesat dacă este adevărat că scriitorul are un pisoi acasă, așa cum au presupus citindu-i poeziile. Mulți dintre ei l-au invitat să le viziteze liceul, școala, gimnaziul. Într-un cuvînt, s-au distrat pe cînte copiii, a iradiat de bucurie autorul, căci întîlnirea a fost rodnică.

Cu certitudine, acțiunile culturale consacrate unui volum anumit consolidează și amplifică interesul utilizatorilor atît pentru cartea artistică în cauză, cît și pentru lectură în general, contribuie la formarea gusturilor estetice, deprinderilor de a înțelege mai bine și de a evolua un text, o idee, o imagine artistică. Anume astfel de însușiri fac viața mai plină bogată și nuanțată. Cu ele apare necesitatea de a crea și de a spori lumina lumii, împărțînd-o altora.

Este extrem de valoros faptul că anume bibliotecilor – inclusiv prin acțiunea de ampoare „Chișinăul citește o carte” ce cuprinde și copiii – le revine un rol important în această direcție: *cel de catalizator.*

O BIBLIOTECĂ DEVENITĂ SIMBOL AL ATRACȚIEI POLILOR

Parascovia CNCIU,
director, BP „Transilvania”

Am citit undeva despre un interesant fenomen: atracția polilor, atracția extremităților unui întreg, ale unui tot cultural, spiritual, etnic. Acad. Mihai Cimpoi, referindu-se la volumul de studii *Lumini modelatoare: Legături literar-spirituale între Moldova (Basarabia) și Transilvania* (Chișinău – București, 2002), vorbea despre „**atracția marginilor arealului etno-cultural românesc**”; mai precis, despre niște relații deosebit de strîns între două margini concrete, Moldova, inclusiv Basarabia (ulterior R. Moldova) și Transilvania. Aceste interferențe, deosebit de fructuoase, pot fi ilustrate prin numeroase exemple. Suficient să ne re-

ferim la rădăcinile ardeleni ale lui Mihai Eminescu sau Ion Creangă, la activitatea iluministă a transilvăneanului Onisifor Ghibu la Chișinău, în anii de restriște și de glorie 1917-1918 sau la impresionanta activitate păstorească a basarabeanului Antonie Plămădeală, ajuns mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului. Un exponent strălucit al acestor relații a fost distinsul cărturar de la Cluj Traian Brad, grație căruia la Chișinău, încă pe cînd exista URSS, a fost deschisă o primă bibliotecă publică românească – „Transilvania” din sectorul Ciocana.

Și iată că Biblioteca Publică „Transilvania”, instituție cu un aport deosebit la